

*Гензьора Т.М., Небикова Т.А.
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
e-mail: tania.nebykova@gmail.com*

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ОСВІТИ — ОЗНАКА СУЧАСНОСТІ

Оцінюючи сучасний стан біологічної освіти, можна зазначити позитивні тенденції розвитку освіти в нашій країні, зокрема: завершення роботи над державними стандартами основної школи, створення банку національних підручників, розробка концепції та упровадження профільного навчання в старшій школі, розробка концепції підвищення якості природничо-математичної освіти, використання різних форм державної підсумкової атестації, створення програми з розробки електронних засобів навчального призначення, розвиток системи роботи з обдарованою молоддю.

Сьогодення вимагає орієнтувати зміст освіти не лише на основи наук, а й на базові потреби особистості, створення природовідповідного освітнього середовища. Досить перспективним способом структурування змісту біологічної освіти є інтегрування. Значна увага приділяється екологізації змісту освіти, впровадженню здоров'язберігаючих технологій та реалізації міжпредметних зв'язків.

Одним із основних завдань біологічної освіти є створення сприятливих умов для формування творчої, самодостатньої особистості здатної до самореалізації. Тому особливої уваги на сьогодні потребують новітні підходи в організації навчально-виховного процесу в основній школі. Актуальним є впровадження особистісно орієнтованих технологій навчання, які базуються на врахуванні вікових психологочних особливостей учнів та використання сучасних психодіагностичних методик. Тому, підготовка майбутнього вчителя біології, який здатний до інноваційної діяльності, здатний працювати в нових гуманістичних категоріях, інноваційних технологіях, є вимогою сьогодення.

Для реалізації інноваційної педагогічної технології важливим є: форма структурування, впорядкування педагогічної взаємодії всіх суб'єктів

навчально-виховного процесу; механізм продуктивної взаємодії суб'єкта педагогічної діяльності з педагогічною реальністю; поєднання інструментального та етичного компонентів професійно-педагогічної діяльності.

Інноваційність це не тільки налаштованість на сприйняття, продукування і застосування нового, а насамперед, це відкритість. Стосовно особистісного чинника педагогічної діяльності це означає: відкритість вчителя до діалогічної взаємодії з учнем, яка передбачає рівність психологічних позицій обох сторін; відкритість культурі й суспільству, яка виявляється у прагненні педагога змінити дійсність, дослідити проблеми та обрати оптимальні способи їх розв'язання; відкритість свого «Я», власного внутрішнього світу, тобто організація такого педагогічного середовища, яке сприяло б формуванню і розвитку образу «Я».

Сформувати майбутнього спеціаліста, що буде ефективно впроваджувати інноваційні технології навчання можна за умови усвідомлення ними необхідності поєднання духовного змісту педагогічної діяльності з досконалою формою її реалізації. Майбутні вчителі повинні опанувати уміннями та навичками, які б розвивали в учнів здатність критично мислити, розуміти суть речей, осмислювати ідеї і концепції і вже на основі цього вміти шукати потрібну інформацію, трактувати її та застосовувати в конкретних умовах. Саме цьому сприяють інноваційні технології навчання.

Для успішного перебігу інноваційних процесів в освітній системі важливо щоб майбутні педагоги вміли проаналізувати ланцюжок від створення до стандартизації інновації; розуміли цінність результатів та стратегію впровадження інновації; усвідомлювали сутність інноваційної діяльності, були здатні мислити інноваційно. Тому майбутні вчителі повинні мати сформоване педагогічне мислення, характерною особливістю якого є прогностичність, проблемність, самостійність, активність, гнучкість, творчість, що лежить в основі інноваційності.

Інноваційність реалізується при використанні у навчально-виховному процесі дослідницьких, проектних, інформаційних технологій, які забезпечують у майбутніх вчителів формування моделей реалізації даних технологій на практиці. Тому важливо майбутнім спеціалістам не лише володіти певною сумою знань відповідно до навчального плану та програми, а й набути життєво важливих інноваційних компетенцій.

Отже, педагогічна інноватика полягає у постійному пошуку і впровадженні нових максимально ефективних технологій навчання і виховання, результатом яких має бути формування високо адаптованої до змінних умов, активної діяльності, творчої особистості, яка вміє аналізувати. Інноваційність як показник якості освіти забезпечує умови розвитку особистості, здійснення її права на індивідуальний творчий внесок, на особистісну ініціативу, на свободу саморозвитку вчителя.

Список використаних джерел

1. Артем'єва О. Навчаємо учнів працювати з інформацією /О. Артем'єва //Біологія і хімія в школі. – 2010. - №3. – С. 33.
2. Ващенко Л.М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : Монографія. - К. : Видавниче об'єднання "Тираж", 2005. - 380 с.
3. Даниленко Л. І. Управління процесом здійснення інноваційної діяльності в системі загальної середньої освіти /Л. Даниленко //Післядипломна освіта в Україні. – 2003. - №3. – С. 70-74.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології /І.М. Дичківська. – К., 2004.
5. Зламанюк Л. Особливості професійної діяльності сучасного вчителя хімії /Л. Зламанюк //Біологія і хімія в школі. – 2011. - №3. – С. 18-19.
6. Остапчук О.Є. Інноваційні процеси в освіті: пошук істини триває // Підручник для директора. – 2003. - №4. – С.3-8.